

RocaJunyent

A close-up photograph of a person's hands writing on a white document with a black pen. The person is wearing a light-colored long-sleeved shirt. The background is dark and out of focus.

COMUNICACIÓ D'INFRACCIONS A LES EMPRESES – “Whistleblowing”

Alex Segarra Vicente
Valls, 8 de juny de 2023

- La Llei 2/2023 obliga les empreses a implantar un **sistema d'informació i de garantia de la protecció dels informants d'infraccions normatives.**
- El BOE de 21 de febrer ha publicat la Llei reguladora de la protecció de les persones que informin sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció (la “Llei”), que transposa la Directiva 1937/2019, relativa a la protecció de les persones que informin sobre infraccions del Dret de la Unió (la “Directiva”).
- La Llei va **entrar en vigor el passat 13 de març.**
- **L'objectiu fonamental** de la Llei és facilitar la comunicació d'infraccions, mitjançant l'obligació per a les empreses amb una determinada plantilla d'implantar un sistema d'informació d'infraccions i la garantia de la protecció dels informants d'infraccions normatives.
- La nova obligació se suma a l'ampli elenc de polítiques, protocols, plans, codis i procediments que les empreses han d'implantar en relació amb les seves plantilles relatives a igualtat, no discriminació, assetjament, prevenció de riscos, ús d'eines digitals, dades personals, registre de jornada, desconnexió digital, violència sexual i per raó de gènere, treball a distància, prevenció de blanqueig de diner i frau fiscal, etc...

Més enllà del compliment d'aquesta obligació en els termes i el termini que atorga la Llei, convé **coordinar** tots aquests **protocols** per a assegurar la seva correcta ordenació i optimització.

A continuació s'exposen els aspectes fonamentals de la norma:

Objectius

La regulació té per objectiu **facilitar** en les empreses **la comunicació d'infraccions** mitjançant la publicitat i facilitació dels usos dels sistemes d'informació i la protecció als informants.

Àmbit d'aplicació

1. Què protegeix?

La Directiva i la Llei protegeixen les informacions i comunicacions sobre infraccions de **dret comunitari**, així com sobre infraccions penals i administratives greus o molt greus.

Per a ser objecte d'especial protecció, la informació o comunicació s'ha d'haver realitzat amb bona fe i honestedat; han d'existir motius raonables de veracitat de la possible infracció; i ha de trobar-se dins de l'àmbit de protecció de la Llei.

2. A qui protegeix?

La Llei protegeix els informants, en particular: persones treballadores; persones autònomes; accionistes, partícips, membres de l'òrgan d'administració, direcció o supervisió d'una empresa; plantilla de contractistes, subcontractistes i proveïdors; amb relació finalitzada o per començar, i fins i tot voluntaris, becaris i treballadors en períodes de formació amb o sense retribució.

A més dels informants, la protecció de la Llei s'estén a:

- Les persones físiques que, en el marc de l'organització en la qual presti serveis l'informant, assisteixin al mateix en el procés.
- Les persones físiques que estiguin relacionades amb l'informant i que puguin sofrir represàlies, com a companys de treball o familiars de l'informant.

- Les persones jurídiques per a les quals l'informant treballi o amb les quals mantingui qualsevol altre tipus de relació en un context laboral o en les quals ostenti una participació significativa.

3. Sistema intern d'informació

Les empreses de més de 50 persones treballadores hauran d'implantar un sistema intern d'informació.

El **termini** per a això és de 3 mesos des de la data d'entrada en vigor de la Llei, fins al **13 de juny de 2023** per a les empreses amb més de 249 persones treballadores en plantilla i fins a **l'1 de desembre de 2023** per a les empreses amb una plantilla d'entre 50 i 249 persones treballadores.

4. Canals d'informació

- No existeix un únic canal d'informació, sinó que les comunicacions o informacions de **les infraccions o irregularitats es podran canalitzar** a través de:
  - o El canal intern de l'empresa.
  - o El canal extern o Autoritat Independent de Protecció a l'Informant (AAI).
  - o Revelació pública en plataformes web, xarxes socials, mitjans de comunicació, etc. quan els altres canals (interns o extern) no hagin funcionat; existeixi una amenaça imminent per a interès públic; o existeixi un risc de represàlies o de no tractament efectiu.

5. Implantació del sistema

L'òrgan d'administració de l'empresa és el responsable de la implantació del sistema, prèvia consulta amb la representació legal de les persones treballadores.

Requisits del sistema

- Terminis del procediment

En el termini de **7 dies** des de la recepció de la informació o comunicació s'haurà de **justificar recepció** a l'informant.

La **gestió** i recerca de les informacions o comunicacions **no podrà durar més de 3 mesos**, excepte casos d'especial complexitat, i en aquest cas podrà prorrogar-se 3 mesos més.

- Informació i publicitat

Les empreses estaran obligades a donar informació i publicitat sobre **l'ús del canal intern** i sobre els **principis essencials** del seu procediment de gestió.

En cas de tenir l'empresa **pàgina web**, el canal haurà d'aparèixer en la pàgina d'inici, en secció separada **fàcilment identificable**.

- Responsable

El sistema haurà de comptar un responsable, que serà un **directiu de l'empresa nomenat** per l'òrgan d'administració, havent d'exercir el seu càrrec amb independència.

Podrà assumir la funció de responsable del sistema el “**compliance officer**” o responsable de compliment normatiu.

- Protecció de dades

El tractament de les dades personals en els canals de denúncia es considera lícit quan sigui obligatori disposar del sistema d'informació en ser necessari per al compliment d'una obligació legal. El tractament també es presumeix vàlid quan el sistema no sigui obligatori, però voluntàriament es decideixi crear un, en ser necessari per a la satisfacció de l'interès públic.

- Registre

Les empreses hauran de **registrar les informacions rebudes i les seves recerques internes.**

Aquest registre no és públic; únicament a petició raonada de l'Autoritat judicial competent podrà accedir-se totalment o parcialment al contingut del registre

- Protecció a l'informant

Durant **2 anys**, l'informant estarà **protegit** enfront de les mesures que poguessin adoptar-se com a represàlia per la informació revelada.

Quan **l'informant hagi demostrat** raonablement que ha comunicat o ha fet una revelació pública i que **ha sofert un perjudici**, es presumirà en els procediments judicials que el perjudici es va produir com a represàlia, i correspondrà a la persona que hagi pres la mesura perjudicial provar que aquesta mesura es va basar en motius justificats aliens a la comunicació o revelació pública.

Els actes constitutius de represàlia seran **nuls i donaran lloc a mesures disciplinàries** o de responsabilitat, incloent-hi una indemnització de danys i perjudicis.

Els informants —inclosos els representants legals dels treballadors— no infringiran les restriccions de revelació d'informació quan efectuïn la comunicació, sempre que existeixin motius raonables per a pensar que la comunicació o revelació pública d'una informació era necessària.

- Règim sancionador

La Llei estableix un règim sancionador propi, amb multes a les persones físiques o jurídiques que cometin les infraccions tipificades.

La potestat sancionadora correspon a la **Autoritat Independent de Protecció a l'Informant**.

Constitueix una infracció molt greu **no tenir implantat el sistema o adoptar represàlies contra els informants, sancionable amb multa de 30.001€ a 300.000€ per a les persones físiques, i multa d'entre 600.001€ i 1.000.000€ per a les persones jurídiques.**

Es podran imposar així mateix sancions accessòries com l'amonestació, la prohibició d'obtenir subvencions o altres beneficis fiscals durant un termini de fins a 4 anys, així com la prohibició de contractar amb el sector públic durant 3 anys.

En cas de **no tenir el sistema**, es podria qüestionar l'aplicació de l'**atenuació/exempció de la responsabilitat penal de les persones jurídiques** establerta en l'art. 31 bis del Codi Penal.

RocaJunyent

rocajunyent.com

ax.segarra@rocajunyent.com

j.defigarolas@rocajunyent.com

Telf. 932.000.866